

Jauniešu garantijas programmas īstenošana

JAUNIEŠU GARANTIJAS MĒRĶA GRUPA

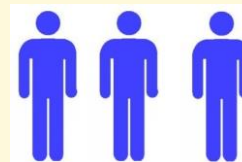
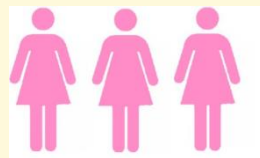
Jaunieši vecumā 15 - 29 gadi (ieskaitot)

AKTĪVIE JAUNIEŠI:

4 mēnešu laikā - darba, mācekļa prakses, stažēšanās vai izglītības piedāvājums

NEAKTĪVIE JAUNIEŠI:

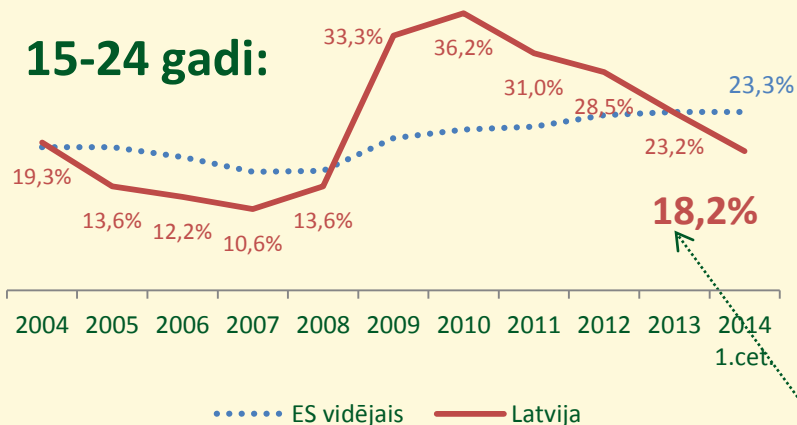
2-9 mēnešu laikā: motivācijas programmas, mentori, cits atbalsts

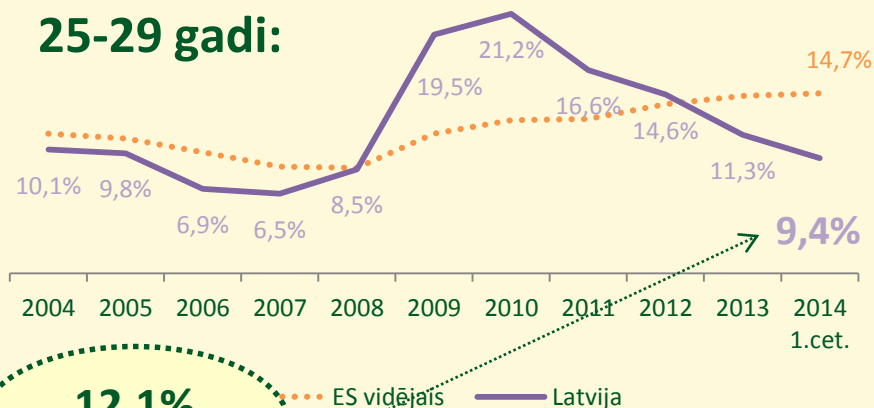
ESOŠĀ SITUĀCIJĀ

BEZDARBA LĪMENIS JAUNIEŠIEM SAMAZINĀS

15-24 gadi:

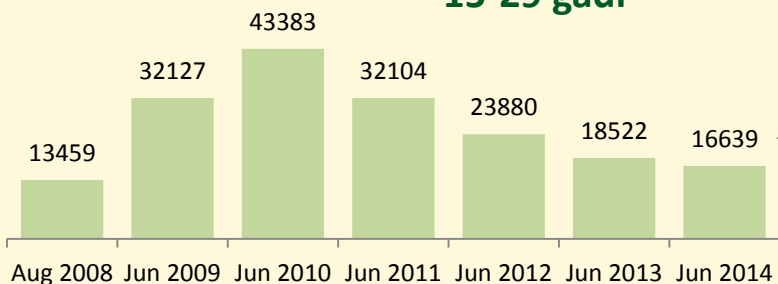
25-29 gadi:

12.1%

15-64 gadi

Reģistrētie jauniešu-bezdarbnieki 15-29 gadi

7468 (45%) – 15-24 gadi

9171 (55%) – 25-29 gadi

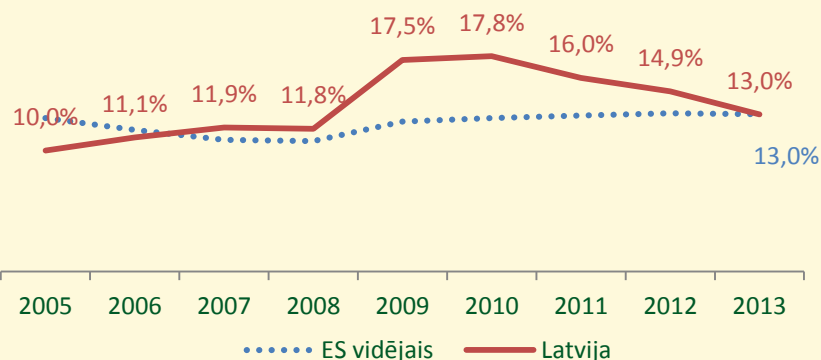

ESOŠĀ SITUĀCIJĀ

NEET grupas jaunieši

Jauniešu, kas nemācās, nestrādā, neapgūst arodu īpatsvars kopējā jauniešu skaitā vecuma grupā

15-24 gadi

NEET grupas
jauniešu skaits
(15-24 gadi):

no tiem 7468
reģistrēti NVA

PORTRETS

REĢISTRĒTAIS JAUNIETIS-BEZDARBNIEKŠ

- 16 639 jaunieši (45% vecumā 15-24 gadi un 55% 25-29 gadi)
- 17% meklē darbu ilgāk par gadu (no visiem jauniešiem 15-29 gadi)
- Vidēji 60% jauniešu nav pirmās darba pieredzes (vecumā 15-24 gadi)
- 15-24 gadi: **68% darba tirgum nepietiekams izglītības līmenis** (vispārējā vidējā vai zemākā izglītība); 23% - profesionālā un 9% augstākā izglītība
- 25-29 gadi: **53% darba tirgum nepietiekams izglītības līmenis** (vispārējā vidējā vai zemākā izglītība); 21% - profesionālā un 26% augstākā izglītība

ĪSTENOŠANAS SHĒMA

NEAKTĪVIE
JAUNIEŠI

15-29 gadi

1. Identifikācija & aktivizēšana:

Motivācijas, mentoringa un citi atbalsta pasākumi pašvaldībās

Nacionālais projekts «Palielināt NVA neregistrēto NEET jauniešu iesaisti izglītībā, darba tirgū un nevalstisko organizāciju vai jauniešu centru darbībā»

Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra sadarbībā ar 119 pašvaldībām (ESF, SB)

AKTĪVIE
JAUNIEŠI

17-29 gadi

2. Iesaistīšana izglītības/darba tirgus pasākumos:

«Otrās iespējas» izglītība
1/1,5 gadīgās profesionālās izglītības programmas

Nacionālais projekts „Palielināt nodarbinātībā, izglītībā vai apmācībās neiesaistītu jauniešu nodarbinātību Jauniešu garantijas ietvaros”

Valsts izglītības attīstības aģentūra sadarbībā ar izglītības institūcijām (ESF, JNĪ, SB)

AKTĪVIE
JAUNIEŠI

15-29 gadi

Citi
apmācību
pasākumi

vai

Aktīvie darba
tirgus politikas
vai citi
pasākumi

Nacionālais projekts „Aktīvās darba tirgus politikas pasākumu īstenošana jauniešu bezdarbnieku nodarbinātības veicināšanai”

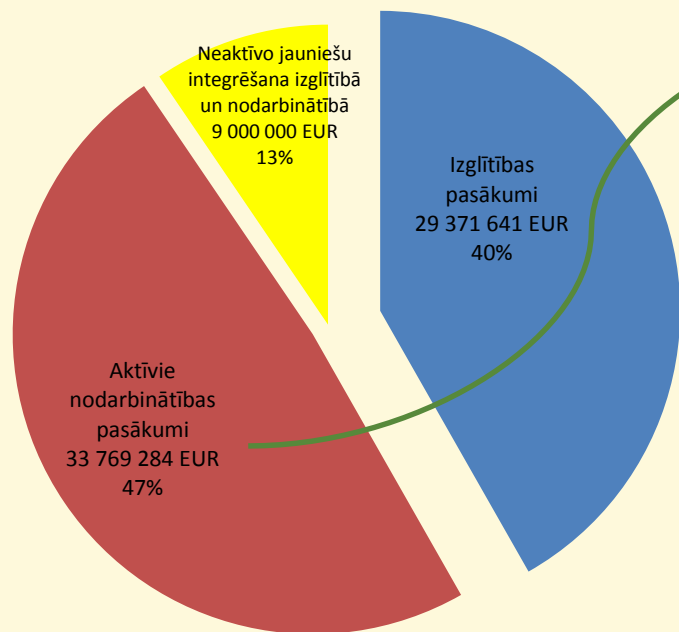
Nodarbinātības valsts aģentūra sadarbībā ar Izglītības institūcijām, darba devējiem, NVO, nozaru padomēm (ESF, JNĪ, SB)

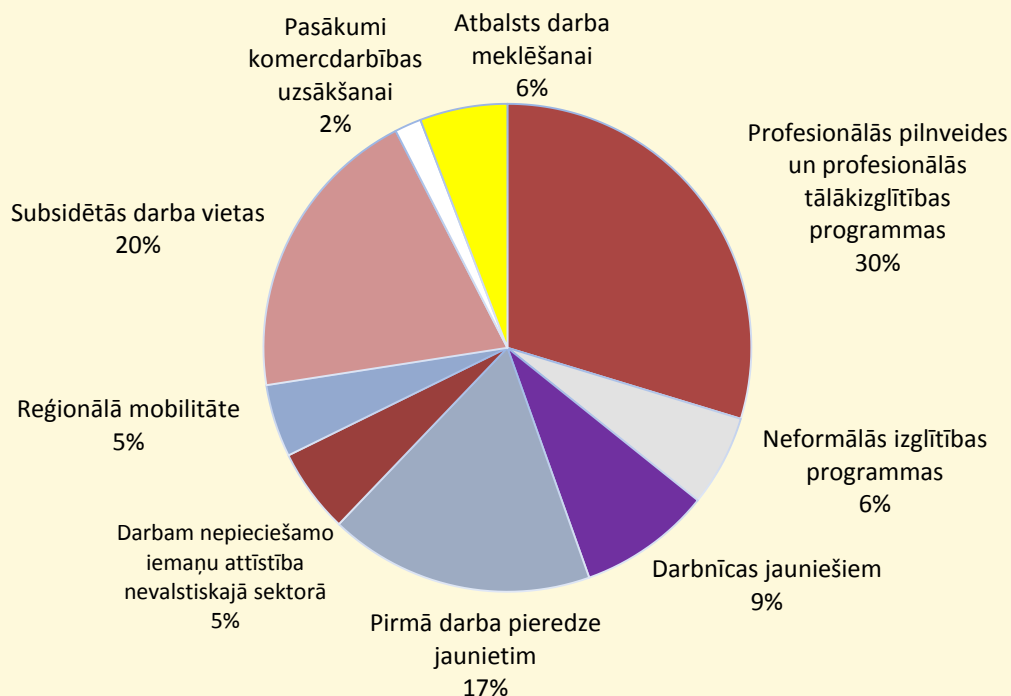
JAUNIEŠU GARANTIJAS FINANSĒJUMS

2014.-2020.gads
aptuveni 72 miljoni euro

Jauniešu garantijas 3 darbības jomas:

Aktīvie nodarbinātības pasākumi:

JAUNIEŠU GARANTIJA

PASĀKUMI

ATBALSTS AKTĪVAJĪEM JAUNIEŠIEM

Nacionālais projekts „Palielināt nodarbinātībā, izglītībā vai apmācībās neiesaistītu jauniešu nodarbinātību Jauniešu garantijas ietvaros”

Valsts izglītības attīstības aģentūra

Nacionālais projekts „Aktīvās darba tirgus politikas pasākumu īstenošana jauniešu bezdarbnieku nodarbinātības veicināšanai”

Nodarbinātības valsts aģentūra

PROFILĒŠANA, ATBALSTS DARBA MEKLĒŠANĀ, KARJERAS KONSULTĀCIJAS, PAMATKOMPETENČU ATTĪSTĪBA

- ❑ **Profilēšana** - mērķis ir veicināt efektīvu un mērķtiecīgu NVA piedāvāto pakalpojumu piemērošanu klientiem, lai pēc iespējas saīsinātu bezdarba periodu garumu un novērstu potenciālos riskus, kas varētu kavēt cilvēka veiksmīgu atgriešanos darba tirgū.
- ❑ **Atbalsts darba meklēšanā** – NVA vakanču datu bāze, darbinieku atlase pēc darba devēju pieprasījuma, darba meklēšanas dienasgrāmatas utml.
- ❑ **Karjeras konsultācijas** –ļauj jauniešiem apzināt savas spējas, prasmes un intereses, lai pieņemtu lēmumus izglītības un nodarbinātības jomā (lai veicinātu sevis izzināšanu, savas profesionālās ievirzes apzināšanu, iegūtu padziļinātu izpratni par izglītību un iespējām darba tirgū, atklātu to profesionālo virzienu, kas vislabāk atbilst personībai, vērtībām un mērķiem).

DARBNĪCAS JAUNIEŠIEM

- ❑ Reģistrētie jaunieši bezdarbnieki vecumā no 15 līdz 24 gadiem, kuri nav ieguvuši profesionālo izglītību vai nav bijuši iepriekš nodarbināti
- ❑ Ilgums – 9 nedēļas, kuru laikā varēs iepazīt trīs profesionālās izglītības programmas, katrai no tām veltot trīs nedēļas
- ❑ Jaunietis, piedaloties teorētiskajās un praktiskajās nodarbībās, uzzinās katras profesionālās izglītības programmas specifiku un iegūs pirmo profesionālo pieredzi, lai vēlāk varētu mērķtiecīgi izvēlēties tieši viņam piemērotu turpmākās izglītības un profesionālās darbības jomu un turpināt profesijas apguvi kādā no IZM programmām vai NVA kursiem.
- ❑ Apmācības notiks klātienē katru darba dienu - ne mazāk kā 6 akadēmiskās stundas dienā. Nodarbību skaits izglītības iestādē būs sadalīts tā, lai lielākā daļa mācībām atvēlētā laika tiktu pavadīta praktiskās nodarbībās - ne mazāk kā 60% un teorijai tiktu veltīti ne vairāk kā 40%
- ❑ Pasākuma dalībniekam tiks maksāta stipendija – 57 EUR (85 EUR jaunietim ar invaliditāti) mēnesī proporcionāli iesaistes dienām
- ❑ Nepieciešamības gadījumā izglītības iestāde nodrošinās jaunieša izmitināšanu dienesta viesnīcā
- ❑ Viena jaunieša kopējās maksimālās izmaksas dalībai pasākumā, neskaitot stipendiju, ir 570 euro

APMĀCĪBU IESPĒJAS

☐ Profesionālās izglītības programmas (piedāvā VIAA un NVA):

- **2. un 3. profesionālā kvalifikācijas līmeņa programmas** (90 izglītības programmas 54 profesijās) dod iespēju jauniešiem īsā laikā iegūt kvalifikāciju un integrēties darba tirgū, tādejādi arī sekmējot mācību priekšlaicīgas pārtraukšanas līmeņa samazināšanu, ilgst 1 – 1,5 gadu (ietver arī praksi). Apmācību laikā stipendija vidēji 115 euro mēnesī. Atsevišķi tiek apmaksātas kopmītnes.
- **Profesionālās pilnveides izglītības programmas** (15 programmas), bezdarbniekiem dod iespēju pilnveidot savu profesionālo meistarību un apgūt mainīgajām darba tirgus prasībām atbilstošas sistematizētas profesionālās zināšanas un prasmes, ilgst no 160 līdz 320 stundām. Apmācību laikā stipendija 100 euro mēnesī, papildus ir iespējams saņemt reģionālās mobilitātes atbalstu.
- **1.- 3.kvalifikācijas līmeņa profesionālās tālākizglītības programmas** (gandrīz 40 programmas) reģistrētajiem jauniešiem bezdarbniekiem kas dod iespēju iegūt profesionālo kvalifikāciju, ilgst no 480 līdz 1280 mācību stundām. Apmācību laikā stipendija 100 euro mēnesī, papildus ir iespējams saņemt reģionālās mobilitātes atbalstu.

☐ Neformālās izglītības programmas (piedāvā NVA):

- Gandrīz 70 programmas, kas ietver mainīgajām darba tirgus prasībām atbilstošu sistematizētu sociālo un profesionālo pamatprasmju apguvi, noslēguma pārbaudījumu organizēšanu (latviešu valoda, svešvalodas, datorzinības, transporta vadīšana) - no 60 līdz 159 mācību stundām. Apmācību laikā stipendija gandrīz 100 euro mēnesī, atbalsts reģionālajai mobilitātei, ja nepieciešams.

DARBA PIEREDZES PASĀKUMI JAUNIEŠIEM

PIRMĀ DARBA PIEREDZE JAUNIETIM:

- Jaunietim bezdarbniekam (18 – 29 gadi)
- Darba devējs var pieteikt tikai no jauna izveidotas darba vietas
- Ilgums – 12 mēneši
- Dotācija darba devējam algas samaksai - 160 (240) EUR pirmajos 6 mēnešos un 100 (200) EUR pēdējos 6 mēnešos. Pārējās algas izmaksas, t.sk., VSAOI finansē darba devējs
- Dotācija darba vadītājam – 3 mēnešus 50% no minimālās darba algas
- Dotācija individuālajiem aizsardzības līdzekļiem, uzsākot darbu līdz 50 euro, ja nepieciešams
- Atbalsts reģionālajai mobilitātei pirmos 4 mēnešus (līdz 100 euro mēnesī)

DARBAM NEPIECIEŠAMO PRASMJU ATTĪSTĪBA NEVALSTISKAJĀ SEKTORĀ:

- Jaunietim bezdarbniekam (18-24 gadi) profesionālo spēju izmēģināšanai un darba pieredzes gūšanai biedrībās un nodibinājumos
- Netiek atbalstīts darbs mazkvalificētās profesijās
- Ilgums – 6 mēneši
- Stipendija – 90 euro
- Apdrošināti pret nelaimes gadījumiem darba vietā

SUBSIDĒTĀ DARBA VIETA JAUNIETIM

- ❑ Jaunietim bezdarbniekam (18 – 29 gadi)
- ❑ Ilgums – līdz 24 mēnešiem
- ❑ Darba devējs var pieteikt tikai no jauna izveidotas darba vietas (darba vietā vismaz četrus mēnešus pirms bezdarbnieka dalības pasākumā nav tikusi nodarbināta neviena cita persona, un attiecīgais bezdarbnieks nav ticis nodarbināts pie attiecīgā darba devēja vismaz 12 mēnešus pirms iesaistes pasākumā)
- ❑ Ikmēneša darba algas dotācija minimālās mēneša algas apmērā bezdarbniekam ar invaliditāti (varētu tikt ieviesta diferencēšana atkarībā no invaliditātes smaguma), pārējās algas izmaksas un VSAOI finansē darba devējs
- ❑ Darba devējs nodrošina kvalificētu darba vadītāju, kurš palīdz bezdarbniekiem ar invaliditāti apgūt darbam nepieciešamās pamatprasmes un iemaņas. Ikmēneša darba algas dotācija darba vadītājam ir 50 % apmērā no valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas apmēra
- ❑ Vienreizēja dotācija iekārtu un aprīkojuma iegādei, kā arī tehnisko palīglīdzekļu izgatavošanai un iegādei, lai pielāgotu darba vietas darbā pieņemtajiem bezdarbniekiem, kuriem noteikta invaliditāte (līdz 700 euro)
- ❑ Surdotulku, asistentu, ergoterapeitu un citu speciālistu pakalpojumu izmaksas, ja pakalpojumi sniegti, lai nodarbinātu bezdarbniekus, kuriem noteikta invaliditāte
- ❑ Izdevumu segšanai par veselības pārbaužu veikšanu bezdarbniekiem, kuriem noteikta invaliditāte, ja tās paredzētas normatīvajos aktos par obligātajām veselības pārbaudēm
- ❑ Atbalsts reģionālajai mobilitātei pirmos 4 mēnešus (līdz 100 euro mēnesī)

Atbalsts pašnodarbinātības vai komercdarbības uzsākšanai jauniešiem

- ❑ Jaunieši bezdarbnieki (18 – 29 gadi) , kuri:
  - ❑ ir ieguvuši profesionālo vidējo izglītību vai augstāko izglītību uzņēmējdarbības, biznesa vadības vai citā tām pielīdzināmā jomā vai jomā, kurā plānots uzsākt komercdarbību vai pašnodarbinātību;
  - ❑ ir apguvuši profesionālās izglītības programmas, kas nodrošina nepieciešamās zināšanas uzņēmējdarbības vadības jomā vai jomā, kurā plānots uzsākt komercdarbību vai pašnodarbinātību;
  - ❑ ir ieguvuši profesionālo vidējo izglītību vai augstāko izglītību un apguvuši neformālās izglītības programmu (ne mazāk kā 120 akadēmiskās stundas) ar uzņēmējdarbības vadību saistītā jomā."
- ❑ Pasākuma laikā bezdarbnieki saņem nepieciešamo palīdzību un atbalstu komercdarbības vai pašnodarbinātības uzsākšanai:
  - ❑ konsultācijas biznesa plāna sagatavošanā un izstrādāšanā (20 konsultācijas 6 nedēļu laikā).
- ❑ Ja NVA izraudzīts eksperts devis pozitīvu slēdzienu par biznesa plāna dzīvotspēju, tad NVA atbalsts turpinās:
  - ❑ komercdarbības dotācija biznesa plāna īstenošanai – ne vairāk kā 3000 euro atbilstoši apstiprinātajai biznesa plāna tāmei;
  - ❑ konsultācijas biznesa plāna īstenošanas pirmajā pašnodarbinātības vai komercdarbības gadā;
  - ❑ mēneša dotācija pasākuma īstenošanas sākumposmā (pirmajos sešos mēnešos) - valstī noteiktās minimālās darba algas apmērā.

ATBALSTS NEAKTĪVAJĪEM JAUNIEŠIEM

Nacionālais projekts «Palielināt NVA neregistrēto NEET jauniešu iesaisti izglītībā, darba tirgū un nevalstisko organizāciju vai jauniešu centru darbībā»

Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra

LATVIJAS REPUBLIKAS
LABKLĀJĪBAS MINISTRIJA
MINISTRY OF WELFARE
OF THE REPUBLIC OF LATVIA

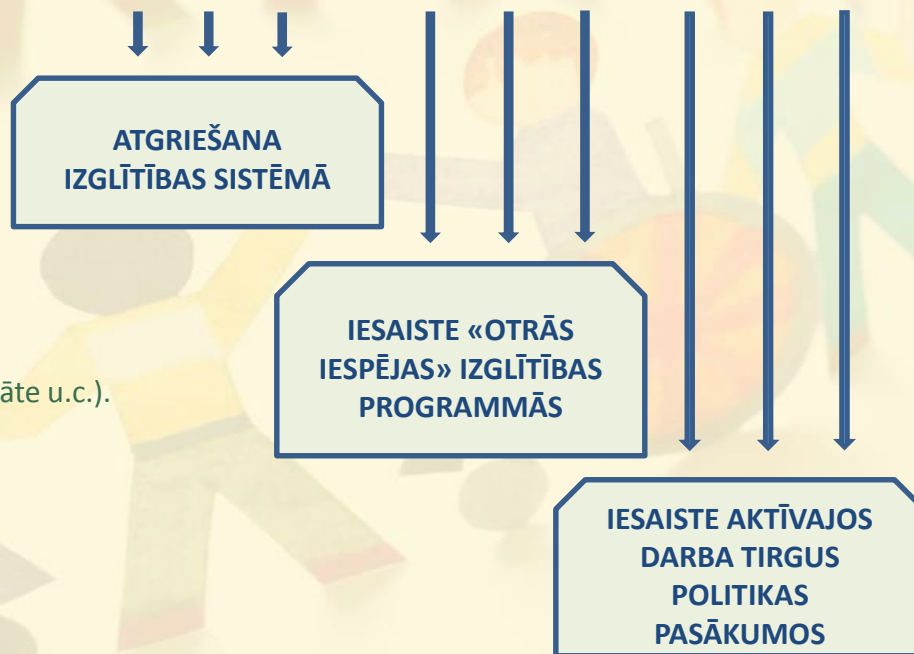
Jaunieši, kas nemācās, nestrādā un neapgūst arodu un nav reģistrēti NVA

Jauns projekts:

- **Starptautisko programmu aģentūra** - metodoloģisks un informatīvs atbalsts pašvaldībām,
- iesaistītas pēc iespējas visas **119 pašvaldības**;
- **Stratēģiskas partnerības** vietējā līmenī – jaunieši, NVO, izglītības iestādes, NVA, sociālie dienesti, u.c.;
- Efektīva un savlaicīga sadarbība ar darba devējiem, izglītības iestādēm, NVO un citām iesaistītajām pusēm;
- Jaunieši, kas atrodas nelabvēlīgā situācijā (atkarības, invaliditāte u.c.).

Mentoringa un motivācijas programmas

Jaunieši, kas nav reģistrēti
Nodarbinātības valsts aģentūrā (NEET)

PROJEKTA AKTIVITĀTES

neaktīvo jauniešu virzībai uz jauniešu garantiju

- NEET apzināšana, uzrunāšana un iesaistīšana projektā, informatīvais atbalsts jauniešiem un pašvaldībām
- Jauniešu profilēšana, individuālā pasākumu darba plāna sastādīšana
- Individuālie pasākumi, kas sastāv no četrām obligātajām komponentēm – personības korekcija, iekļaušanās sabiedrībā, «darba tikums» un mūžizglītības kompetences
- Mentora atbalsts
- NEET tālāka iesaistīšana jauniešu garantijas pasākumos, kurus nodrošina NVA un IZM sektors

JG ĪSTENOŠANAS PROGRESS

Nodarbinātības valsts aģentūra

01.01.2014.-30.06.2014.

Atbalsta pasākumi	Skaitis	
	15-24 gadi	25-29 gadi
Darba meklēšanas atbalsta pasākumi	5053	5193
Karjeras konsultācijas	4929	3853
Konkurētspējas paaugstināšanas pasākumi	4154	3938
Atbalsts jauniešu reģionālajai mobilitātei (iekavās norāda tajā skaitā personas, kas pieteicās pasākumam apmācību pasākumu ietvaros)	98	
Neformālās izglītības programmas	395	0
Darbnīcas jauniešiem	123	0
Profesionālās tālākizglītības un profesionālās pilnveides programmu īstenošana	457	0
Darbam nepieciešamo iemaņu attīstība nevalstiskajā sektorā	587	0

STATISTIKA:

Statusu ieguva gandrīz **35 tūkst. jauniešu** (15-29 gadi);

Pirmajos 4 mēnešos:

44% iesaistīti kādā no NVA piedāvātajiem pasākumiem, iekārtojušies darbā vai atgriezušies izglītībā

Pasākumus „Pirmā darba pieredze jauniešiem”, „Subsidētā darbavieta jauniešiem bezdarbniekiem”, „Atbalsts pašnodarbinātības un uzņēmējdarbības uzsākšanai” plānots uzsākt īstenot šī gada septembrī.

JG ĪSTENOŠANAS PROGRESS

- **Valsts izglītības attīstības aģentūra:**

Otrās iespējas profesionālās izglītības programmas pašreiz tiek finansētas no Eiropas Sociālā fonda līdzekļiem, savukārt šī gada septembrī ir plānots turpināt šo programmu īstenošanu Jauniešu garantijas ietvaros (VIAA projekts ir sagatavots un tiek saskaņots ar Centrālo Finanšu un līgumu aģentūru).

Kopumā plānots, ka šajā projektā kvalifikāciju iegūs 6 500 jaunieši laika posmā no 2014. līdz 2020.gadam. Lai mazinātu atbirumu, kas pašreiz veido 17-20%, jaunajā projektā tiks ieviesti arī karjeras atbalsta pasākumi.

- **Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra:**

Darbu ar neaktīvajiem jauniešiem pašvaldību līmenī ir plānots uzsākt šī gada rudenī, kad Ministru kabinetā būs apstiprināts normatīvais regulējums nacionālajam projektam «Palielināt NVA neregistrēto NEET jauniešu iesaisti izglītībā, darba tirgū un nevalstisko organizāciju vai jauniešu centru darbībā». Kopumā projektā paredzēts iesaistīt 5 260 neaktīvo jauniešu.

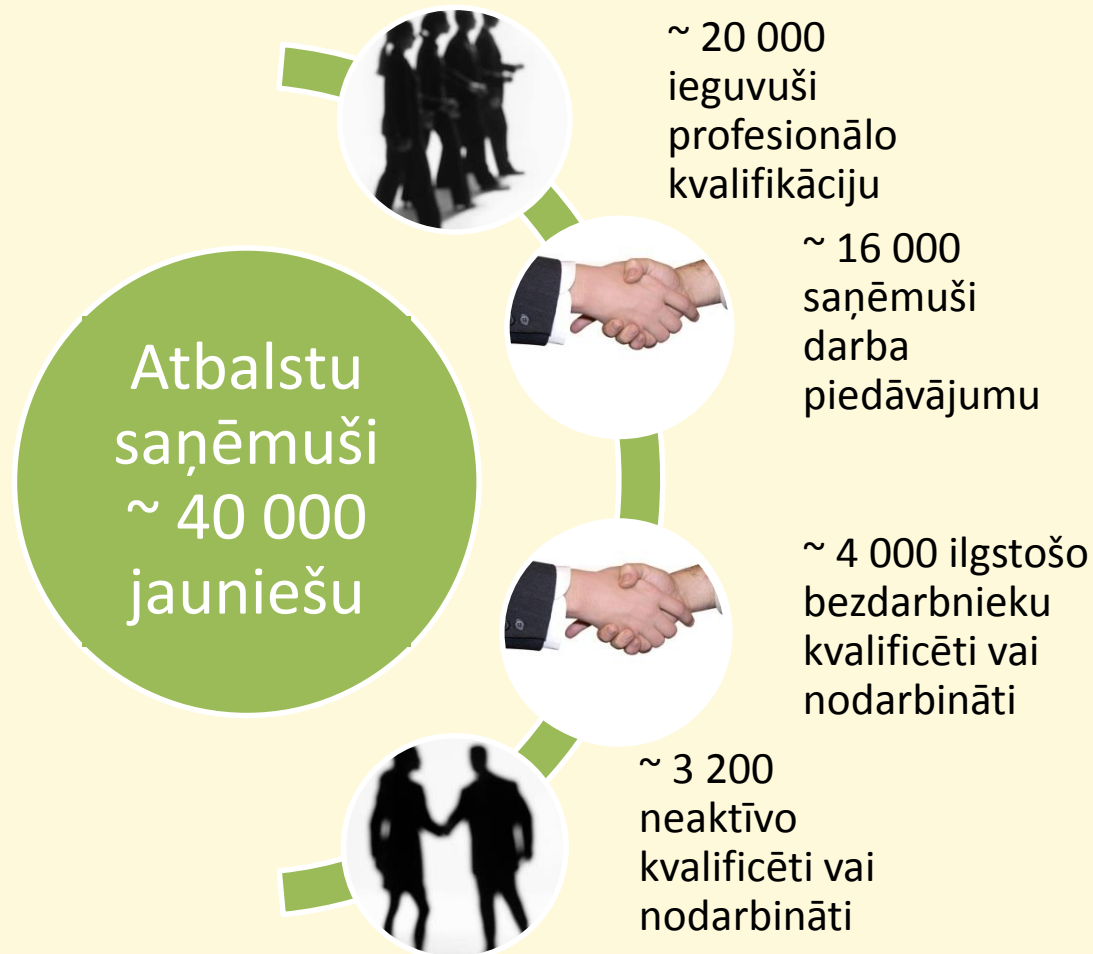
JG ĪSTENOŠANAS PROGRESS

Jauniešu garantijas programmas īstenošanas konsultatīvā padome:

- Koleģiāla koordinējoša institūcija, kas izveidota, lai nodrošinātu sadarbību sekmīgai Jauniešu garantijas ieviešanai
- Padomes funkcija ir koordinēt sadarbību starp Jauniešu garantijas programmas veidošanā un īstenošanā iesaistītajām valsts pārvaldes institūcijām, darba devējus un darbiniekus pārstāvošajām organizācijām, pašvaldībām un jauniešu organizācijām pilnvērtīgas Jauniešu garantijas programmas ieviešanas nodrošināšanai
- Kopumā padomes darbā iesaistīti 22 partneri, pirmā tikšanās notika šī gada 23.jūlijā

REZULTĀTI 2014-2020

TURPMĀKĀS DARBĪBAS

- EFEKTĪVĀ KOMUNIKĀCIJA AR JAUNIEŠIEM VISOS LĪMEŅOS
- OECD PĒTĪJUMS PAR NEET GRUPAS JAUNIEŠIEM
- ĪSTENOTO PASĀKUMU UZRAUDZĪBA UN MONITORINGS
- SADARBĪBAS STIPRINĀŠANA AR ES DALĪBVALSTĪM JAUNIEŠU GARANTIJAS ĪSTENOŠANAS JAUTĀJUMOS (īpaši ar Somiju, Lietuvu un Igauniju)

PALDIES!

Labklājības ministrija

www.lm.gov.lv

Izglītības un zinātnes ministrija

www.izm.gov.lv

Nodarbinātības valsts aģentūra

www.nva.gov.lv

Valsts izglītības attīstības aģentūra

www.viaa.gov.lv

Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra

www.jaunatne.gov.lv

